

Tekniska nämnden

Internkontroll 2019- Brandlarm

Tekniska nämnden beslutade 2019-03-05 § 21 att ha två kontrollområden för internkontroll 2019. Det ena kontrollområdet är motioner och medborgarförslag och det andra är brandlarm. Kontrollen av brandlarm ska säkerställa att det finns fungerande rutiner för kontroll av brandlarm i fastigheter som kommunen äger. Kontrollerna ska enligt kommunens reglemente för internkontroll göras utifrån ekonomi, prestation, kvalitet och miljö.

Bakgrund

Enligt lagen (2003:778) om skydd mot olyckor (LSO) ligger ansvaret för brandskydd ytterst på den som äger en byggnad och den som bedriver verksamhet där:

2003: 778 2 kap. Enskildas skyldigheter

Skyldigheter för ägare eller nyttjanderättshavare till byggnader och andra anläggningar

2 § Ägare eller nyttjanderättshavare till byggnader eller andra anläggningar skall i skäligen omfattning hålla utrustning för släckning av brand och för livräddning vid brand eller annan olycka och i övrigt vidta de åtgärder som behövs för att förebygga brand och för att hindra eller begränsa skador till följd av brand.

3 § Ägare av byggnader eller andra anläggningar, där det med hänsyn till risken för brand eller konsekvenserna av brand bör ställas särskilda krav på en kontroll av brandskyddet, skall i skriftlig form lämna en redogörelse för brandskyddet. En nyttjanderättshavare skall ge ägaren de uppgifter som behövs för att denne skall kunna fullgöra sin skyldighet.

Ett bra brandskyddsarbete ska bedrivas systematiskt och kontinuerligt samt utgå från befintliga brandrisker. Ett systematiskt brandskyddsarbete ska utövas med hänsyn till förebyggande åtgärder samt med hänsyn till planerade åtgärder i händelse av en brand. Detta

innebär att både ägaren av en byggnad samt den som bedriver verksamhet där kontinuerligt ska vidta nödvändiga åtgärder för att eliminera eller minska risken för brand.

Inom kommunens fastigheter finns automatiska brandlarm som larmar direkt till räddningstjänsten när larmet utlöses. Tekniska kontoret (fastighetsenheten) är anläggningsägare och ansvarar för att brandlarmen fungerar som de ska. Kontroller ska genomföras månads- och kvartalsvis av driftansvarig aktör samt en gång per år av oberoende konsult. Räddningstjänsten är tillsynsansvarig.

Kontroll

Internkontrollen har bestått av följande:

- Inläsning av lagar och regler kring brandskydd
- Intervjuer med ansvarig personal (Johan Henriksson, fastighetsingenjör)

Ekonomi:

Rutinerna kopplade till kommunens automatiska brandlarm styrs i stor utsträckning av lagar och regelverk. Nya lagkrav från andra myndigheter kan till exempel leda till att man ibland måste byta ut anläggningar för att uppfylla nya lagkrav. I samband med detta kan det uppstå stora kostnader om det är många anläggningar som måste bytas ut.

Ibland inträffar även olyckor som slår ut befintliga anläggningar som sedan måste bytas ut. Under sommaren 2019 slog blixten ut tre anläggningar. En av dem fanns på Tallbackens förskola. Kostnaden för att ersätta det gamla brandlarmet på förskolan med ett nytt var cirka 70-80 000 kronor. Samtidigt ska detta ställas i förhållande till att livslängden för ett likvärdigt brandlarm i normalfallet är 20 år.

En annan kostnad som kan uppstå kopplat till brandlarm är kostnaden för räddningstjänstens utryckningar i samband med falsklarm. I de fall då någon medvetet utlöser larmet tas kostnaden för utryckning av verksamheten. Beror larmet däremot på ett tekniskt fel så tas kostnaden av anläggningsägaren, det vill säga fastighetsenheten på tekniska kontoret. Kostnaden för en första utryckning ligger på 3600 kronor. Utlöser samma fel fler falsklarm inom fastigheten så stiger kostnaden för varje återkommande larm som genererar nya

uttryckningar. Falsklarm som utlöses på grund av tekniska fel har hög prioritet på tekniska kontoret. Fasta rutiner finns där fastighetsassistenten som tar emot fakturan även meddelar ansvarig fastighetsingenjör som ser till att felet på den aktuella anläggningen åtgärdas så snart som möjligt. Antalet falsklarm är dock förhållandevis få i förhållande till de över 70 fastigheter som kommunen äger. Under 2019 (fram till och med november) utlöstes cirka 5 falsklarm totalt.

Kvalitet och prestationer:

Det är fastighetsenheten på tekniska kontoret som ansvarar för brandlarmanläggningarna. I övrigt finns det en gränsdragningslista som preciserar tekniska kontorets respektive verksamheternas ansvar när det gäller brandskyddsarbetet.

Primär Fastighetsförvaltning AB är vid tiden för internkontrollen driftansvariga för kommunens fastigheter. I deras uppdrag ingår månads- samt kvartalskontroller av kommunens brandanläggningar. Vid månadskontrollerna tittar man bland annat på brandlarmsapparaten för att se om det finns några larm som har aktiverats. Larmet kan utlösas av till exempel ett brott på en kabel eller om en sektion är avstängd. Kvartalskontrollerna består av mer ingående kontroller. Till varje brandlarm finns det en kontrolljournal som ska fyllas i. Den är ett häfte som finns på plats vid brandlarmet. Det har tidigare visat sig att det har funnits brister i kontrollerna som den driftansvariga aktören har utfört varpå ansvarig fastighetsingenjör införde stickprovskontroller som numera görs för att säkerställa att såväl månads- som kvartalskontrollerna genomförs som de ska. Det är även tydligt beskrivet i upphandlingen vilka krav och rutiner det är som gäller när ny aktör (driftansvarig) kommer på plats. Det finns också krav när tjänsterna handlas upp om att det ska finnas minst två utbildade anläggningsskötare som ska kunna kontrollera brandlarmen. Även fastighetsingenjören är utbildad anläggningsskötare och kan hoppa in och utföra kontrollerna vid behov.

En gång om året genomförs även en kontroll av kommunens brandanläggningar på äldreboenden av en oberoende konsult. Utöver det så utövar räddningstjänsten tillsyn över anläggningarna.

Miljö

Inget miljöperspektiv har framkommit under kontrollen av rutiner kopplade till de digitala brandlarmen. Dock kan man anta att regelbundet genomförda kontroller leder till en överlag säkrare miljö i

fastigheterna och en säkrare arbetsmiljö för personalen inom de olika verksamheterna.

Förslag på åtgärder:

Det finns goda rutiner som ska säkerställa att brandlarmen i kommunens fastigheter fungerar som de ska. Dessa rutiner styrs av såväl lagar som tydlig ansvarsfördelning och stickprovskontroller. Under internkontrollen framkom det dock att det finns ett område som kan förbättras. Under hösten 2019 har räddningstjänsten, som ansvarar för tillsynen av brandskyddet, kontrollerat flera av kommunens fastigheter. I samband med dessa kontroller påpekade räddningstjänsten att en oberoende revisionsbesiktning på skolorna borde genomföras mer regelbundet. En oberoende revisionsbesiktning har inte gjorts på kommunens skolor på flera år och det är inte heller ett lagkrav att det ska ske varje år. Dock så vore det bra om det görs vartannat eller åtminstone var tredje år för att säkerställa framtida funktion.